

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10To/46/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8322010384
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Monok
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8322010384.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Monoka a sudcov JUDr. Evy Rešatkovej a JUDr. Petra Tobiaša, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 20.12.2022, v trestnej veci obvinenej B. E. a spol. pre prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. c), d), ods. 3 písm. a) Tr. zákona, o sťažnosti okresného prokurátora proti uzneseniu Okresného súdu Humenné sp. zn. 1T/57/2022 zo dňa 29.09.2022 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku z a m i e t a sťažnosť prokurátora.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd podľa § 241 ods. 1 písm. f) Trestného poriadku rozhodol tak, že obžalobu prokurátora Okresnej prokuratúry Humenné sp. zn. Pv 163/22/7702 zo dňa 27.6.2022 odmieta a vracia vec prokurátorovi.

Proti uvedenému uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote okresný prokurátor sťažnosť. V dôvodoch sťažnosti zdôraznil, že s napadnutým uznesením sa nemôže stotožniť. Prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. c), d) Trestného zákona sa dopustí kto vydá, čo aj z nedbanlivosti, osobu mladšiu ako osemnásť rokov nebezpečenstvu spustnutia tým, že c) umožní jej dopúšťať sa konaní, ktoré sú podľa tohto zákona trestnými činmi, d) umožní jej dopúšťať sa konaní, ktoré sú podľa osobitných zákonov priestupkami. Podľa § 211 ods. 3 písm. a) Trestného zákona sa odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 závažnejším spôsobom konania. Podľa § 138 písmeno b) Trestného zákona sa závažnejším spôsobom konania rozumie páchanie skutku po dlhší čas. Po citácii týchto ustanovení poukázal na to, že prečin podľa § 211 ods. 1 Trestného zákona je ohrozovací trestný čin, ktorého sa v danom prípade rodičia dieťaťa mladšieho ako osemnásť rokov (resp. osoby, ktorým bola takáto osoba zverená do starostlivosti) dopustia aj nedbanlivostným konaním (opomenutím konania, na ktoré sú podľa zákona o rodine povinní), keď umožnia takýmto deťom (osobám mladším ako 18 rokov) dopúšťať sa konaní, ktoré sú priestupkami alebo trestnými činmi. Začiatok tohoto ohrozenia možno ohraničiť na prvé rozhodnutie o protiprávnom konaní dieťaťa. Ako aj súd vo svojom uznesení uvádza prečin podľa § 211 Trestného zákona je pokračovacím trestným činom. Podľa § 122 ods. 13 Trestného zákona ak obvinený pokračuje v konaní, pre ktoré je stíhaný, aj po oznámení vznesenia obvinenia, posudzuje sa také konanie od tohto procesného úkonu ako nový skutok. Následne zákon hovorí o výnimke z tohto konania, ktorá platí pri prečine zanedbania povinnej výživy podľa § 207 Trestného zákona. V danom prípade Trestný zákon hovorí, že obdobie ukončenia konania (opomenutia konania, na ktoré je páchatel povinný) pri pokračovacích trestných činoch sa ohraničuje momentom doručenia/ oznámenia uznesenia o vznesení obvinenia. Uviedol, že pojem použitý v obžalobe, ktorý súd považuje za závažnú procesnú chybu, je možno nešťastne použitý, avšak nemá vplyv na ohraničenie konania a to s poukazom na to, že je potrebné vykladať skutkové podstaty jednotlivých trestných činov nie svojoľne, ale v súlade s ich výkladom, ktorý je obsiahnutý v Trestnom zákone. Predmetný nedostatok sa podľa jeho názoru dal odstrániť na hlavnom pojednávaní, ale aj v trestnom rozkaze, kde by ho ohraničil momentom prevzatia

uznesenia o vznesení obvinenia každým z obvinených osobitne. Potvrdenia o prevzatí uznesení o vznesení obvinenia sú súčasťou vyšetrovacieho spisu a sú súdu známe. Uvedené tak podľa názoru prokuratúry nie je dôvod, pre ktorý súd má rozhodnúť o odmietnutí obžaloby a o jej vrátení prokurátorovi s tým, že nie je zrejmé akým spôsobom spája súd predmetné ohraničenie skutku s právom obvinených na obhajobu. V nadväznosti na uvedené navrhol sťažnosťou napadnuté rozhodnutie súdu zrušiť a uložiť mu, aby vo veci znova konal a rozhodol.

Na základe podanej sťažnosti preskúmal krajský súd v zmysle ust. § 192 ods. 1 Tr. poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie, ktoré tomuto výroku napadnutého uznesenia predchádzalo, a zistil nasledovné :

Vychádzajúc z odôvodnenia napadnutého uznesenia, súd prvého stupňa obžalobu prokurátora odmietol z dôvodu, že zistil závažné procesné chyby. Tieto chyby videl predovšetkým v tom, že obžalobe chýbajú náležitosti spočívajúce v označení skutku, pre ktorý sú obvinení stíhaní. V obžalobe podľa súdu prvého stupňa chýba časový údaj potrebný na to, aby skutok nemohol byť zamenený s iným a aby bolo odôvodnené použitie určitej trestnej sadzby. Ide predovšetkým o jasné určenie obdobia, počas ktorého obvinení naplnili znaky žalovaného trestného činu, keď prokurátor neurčil koniec páchania predmetného trestného činu, ale v obžalobe tvrdí, že páchanie skutku trvá doposiaľ. V dôsledku toho obvinení nemajú možnosť urobiť vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b), c) Tr. poriadku. Chýbajúce časové vymedzenie ukončenie páchania pokračovacieho trestného činu považuje nielen za závažnú procesnú chybu, ale aj za zásah do práva na obhajobu, ktorý nie je možné odstrániť na hlavnom pojednávaní. Preto obžalobu prokurátora odmietol.

S uvedenými dôvodmi odmietnutia obžaloby však je možné súhlasiť len čiastočne.

Okresný prokurátor dňa 29.06.2022 podal na Okresný súd Humenné obžalobu na obvinených B. E. a Y. M. pre prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. c), d), ods. 3 písm. a) Tr. zákona, s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

svojho syna U. E., nar. XX.XX.XXXX v období od roku 2019 doposiaľ vydali nebezpečenstvu spustnutia tým, že mu v Medzilaborciach, z nedbanlivosti, umožnili dopúšťať sa konaní, ktoré sú podľa osobitných zákonov priestupkami a trestnými činmi, keď

- rozhodnutím Okresného úradu Humenné sp. zn. OU-HE-OVVS-2019/007510 bol pre nedostatok veku páchatel'a priestupku odložený priestupok proti majetku podľa § 50 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, ktorý U. E. spáchal dňa 19.04.2019 tým, že odcudzil nabíjačku autobaterie,
- rozhodnutím Okresného úradu Humenné sp. zn. OU-HE-OVVS-2019/009564 bol pre nedostatok veku páchatel'a priestupku odložený priestupok proti majetku podľa § 50 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, ktorý spáchal U. E. dňa 17.06.2019 tým, že sa v predajni Tesco Medzilaborce dopustil krádeže tovaru,
- rozhodnutím Okresného úradu Humenné sp. zn. OU-HE-OVVS-2019/010633 bol pre nedostatok veku páchatel'a priestupku odložený priestupok proti majetku podľa § 50 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, ktorý spáchal U. E. dňa 04.07.2019 tým, že odcudzil kľúč od osobného motorového vozidla,
- rozhodnutím Okresného úradu Humenné sp. zn. OU-HE-OVVS-2020/010760 bol pre nedostatok veku páchatel'a priestupku odložený priestupok proti majetku podľa § 50 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, ktorý spáchal U. E. dňa 28.07.2020 tým, že poškodil sklenenú výplň na dvoch oknách rodinného domu,
- rozhodnutím Okresného úradu Humenné sp. zn. OU-HE-OVVS-2021/002106 bol pre nedostatok veku páchatel'a priestupku odložený priestupok proti verejnému poriadku podľa § 48 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, ktorý U. E. spáchal dňa 06.01.2021 tým, že vyberal a rozhadzoval odpad zo zberných nádob,
- rozhodnutím Okresného úradu Humenné sp. zn. OU-HE-OVVS-2021/012254 bol pre nedostatok veku páchatel'a priestupku odložený priestupok proti majetku podľa § 50 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, ktorý spáchal U. E. dňa 15.08.2021 tým, že odcudzil kľúče od osobného motorového vozidla,

- bolo rozhodnutím vyšetrovateľa odboru kriminálnej polície Okresného riaditeľstva PZ v Humennom sp. zn. ORP-223/1-VYS-HE-2021 pre nedostatok veku páchatel'a trestného činu zastavené trestné stíhanie pre trestný čin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. c) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s trestným činom poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona, ktorý U. E. spáchal dňa 14.05.2021 tým, že neoprávnenne vošiel do bydlia iného, v ktorom poškodil zariadenie a odcudzil šperky,

- bolo rozhodnutím povereného príslušníka Obvodného oddelenia PZ v Medzilaborciach sp. zn. ORP-602/ML-HE-2021 pre nedostatok veku páchatel'a trestného činu odložené trestné stíhanie pre trestný čin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. d) Trestného zákona spáchaný formou spolupáchatel'stva podľa § 20 Trestného zákona, ktorý spáchal dňa 11.08.2021 U. E. tým, že kameňom rozbil sklo na dverách osobného motorového vozidla a z toho odcudzil ďalekohľad,

- bolo rozhodnutím vyšetrovateľa odboru kriminálnej polície Okresného riaditeľstva PZ v Humennom sp. zn. ORP-453/1-VYS-HE-2021 pre nedostatok veku páchatel'a trestného činu zastavené trestné stíhanie pre trestný čin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona spáchaný formou spolupáchatel'stva podľa § 20 Trestného zákona, ktorý U. E. spáchal dňa 16.09.2021 tým, že násilím poškodenej odcudzil cukrovinky.

Z uvedeného je zrejmé, že nie je pravdou, aby prokurátor v obžalobe nevymedzil dobu páchania skutku. Vymedzil ju, ale nesprávne. Určil ju totiž tak, že obvinení mali trestný čin páchať od roku 2019 doposiaľ, čo pravdou zjavne nie je, lebo predmetného pokračovacieho prečinu sa naposledy mali dopustiť dňa 16.09.2021, keď mali naposledy svojmu synovi umožniť dopustiť sa trestného činu.

Súčasne však treba súhlasiť s okresným súdom, že v obžalobe nie je skutok označený tak, ako to požaduje ust. § 235 písm. c) Tr. poriadku. Podľa tohto ustanovenia, časť vety pred bodkočiarkou, obžaloba musí obsahovať obžalobný návrh, v ktorom musí byť označený skutok, pre ktorý je obvinený stíhaný, s uvedením miesta, času a spôsobu jeho spáchania, prípadne s uvedením iných skutočností, ak ich treba na to, aby skutok nemohol byť zamenený s iným a aby bolo odôvodnené použitie určitej trestnej sadzby.

Podľa obžaloby prokurátora mali obvinení v období od roku 2019 doposiaľ svojho syna U. E., nar. XX.XX.XXXX vydať nebezpečenstvu spustnutia tým, že mu v Medzilaborciach, z nedbanlivosti, umožnili dopúšťať sa konaní, ktoré sú podľa osobitných zákonov priestupkami a trestnými činmi, a následne sú vymenované priestupky a trestné činy spáchané U. E.. Týmto konaním mali obvinení podľa obžaloby vydať z nedbanlivosti osobu mladšiu ako osemnásť rokov nebezpečenstvu spustnutia tým, že umožnili jej dopúšťať sa konaní, ktoré sú podľa osobitných zákonov trestnými činmi a umožnili jej dopúšťať sa konaní, ktoré sú podľa osobitných zákonov priestupkami, a taký čin mali spáchať závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas.

Prokurátor teda namiesto konkrétnych skutočností a údajov vymedzujúcich spôsob vykonania činu obvinenými ich konanie popísal len právnou vetou.

Popis skutku, predovšetkým spôsob jeho spáchania, musí byť uvedený tak, aby jednotlivé časti zodpovedali príslušným znakom skutkovej podstaty trestného činu, ktorý sa obvinenému kladie za vinu. Ak neobsahuje skutková veta vo výroku o vine úplný popis skutočností rozhodných pre naplnenie všetkých znakov skutkovej podstaty, dochádza k porušeniu práva obvineného na spravodlivý proces (podobne nález Ústavného súdu SR sp. zn. III.ÚS 509/2015 z 19.1.2016).

Z ust. § 211 ods. 1 písm. c), d) Tr. zákona je zrejmé, že zákonnými znakmi trestného činu ohrozovania mravnej výchovy mládeže je vydanie, čo aj z nedbanlivosti, osoby mladšiu ako osemnásť rokov nebezpečenstvu spustnutia tým, že jej umožní dopúšťať sa konaní, ktoré sú trestnými činmi alebo priestupkami. Jednou z podmienok, ktoré musia byť splnené, aby bolo možné na obvineného podať obžalobu, je teda dostatočne odôvodnené zistenie, že sa obvinený dopustil konania, ktoré svojou povahou nesie znaky vydania do nebezpečenstva spustnutia tým, že umožní dieťaťu dopúšťať sa trestných činov či priestupkov. Pritom toto zistenie musí byť celkom konkrétne, to znamená, že musí po skutkovej stránke vyjadrovať, akú podobu konanie obvineného malo. Nestačí, keď v skutkovej časti obžalobného návrhu prokurátor iba abstraktne uvedie slová Trestného zákona, že obvinený vydal, z nedbanlivosti, osobu mladšiu ako osemnásť rokov nebezpečenstvu spustnutia tým, že jej umožnil

dopúšťať sa konaní, ktoré sú trestnými činmi alebo priestupkami. Tu ide totiž o citáciu zákona, ktorá má miesto v tzv. právnej vete obžalobného návrhu. Medzi skutkovou časťou a právnou vetou musí byť vždy taký vzťah, že v skutkovej časti sú uvedené konkrétne skutkové okolnosti, ktorými sú naplnené jednotlivé zákonné znaky trestného činu, ako sú uvedené v tzv. právnej vete. Tieto požiadavky na obžalobný návrh vyplývajú z ustanovení § 235 písm. c) Tr. poriadku.

V predmetnej veci však prokurátor v skutkovej časti obžalobného návrhu neuviedol žiadne skutkové okolnosti, ktorými by obvinení naplnili zákonný znak „vydal, z nebanlivosti, osobu mladšiu ako osemnásť rokov nebezpečenstvu spustnutia tým, že jej umožnil dopúšťať sa konaní, ktoré sú trestnými činmi alebo priestupkami“. Vymedzenie skutkových okolností citáciou právnej vety požiadavke Trestného poriadku na obžalobný návrh jednoznačne nepostačuje. Po vykonaní dokazovania v prípravnom konaní musí byť zrejmé, pre čo konkrétne (aké konanie) sa obžaloba podáva.

Je závažnou procesnou chybou v zmysle § 241 ods. 1 písm. f) Tr. poriadku, ak v obžalobnom návrhu nie je spôsobom uvedeným v § 235 písm. c) Tr. poriadku popísaný a tým identifikovaný skutok.

V zmysle § 241 ods. 1 písm. f) Tr. poriadku samosudca odmietne obžalobu a vráti vec prokurátorovi len vtedy, ak zistí závažné procesné chyby, najmä porušenie práva na obhajobu.

Na základe uvedeného preto krajský súd sťažnosť prokurátora v zmysle ust. § 193 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku zamietol ako nedôvodnú. V ďalšom konaní bude povinnosťou prokurátora doplniť obžalobný návrh v oblasti skutkového popisu tak, aby bola obžaloba spôsobilá na prejednanie v súdnom konaní.
jednomyseľne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.